

EELHINNANG

Kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse eelhindang on antud lähtudes KeHJS § 6 lg 3 kriteeriumitest:

1. Tegevuse ala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimused

1.1. Maakasutus

Pirita tee T1 asub Tallinna Kesklinna linnaosas ning kinnistu katastritunnus on 19801:001:0011. Tegemist on 100% transpordimaa sihtotstarbega kinnistuga. Muul ehitatakse ajutiselt Tallinna lahte. Tallinna laht on Soome lahe siselaht. Lahe lõunarannikul paikneb Tallinn ning põhjas piiravad seda Naissaar ja Aegna. Idas eraldab seda Muuga lahest Viimsi poolsaar ja läänes Lohusalu lahest Suurupi poolsaar. Tallinna laht jaotatakse omakorda kolmeks osaveekoguks: Kakumäe ehk Tiskre laheks, Kopli laheks ja Paljassaare laheks ning Tallinna reidiks. Tallinna laht on üks Eesti sügavamaid lahtesid. Suurim sügavus küünib ligi 100 meetrini.

1.2. Alal esinevad loodusvarad, nende omadused ja taastumisvõime ning looduskeskkonna vastupanuvõime

Sadama veealal ja sellega piirneval maismaa-alal ei esine loodusvarasid kasutataval kujul.

1.3. Märgalade, randade ja kallaste, pinnavormide, metsade, kaitstavate loodusobjektide, sealhulgas Natura 2000 võrgustiku alade vastupanuvõime

Ajutise muuli asukoht ei paikne looduskaitse-, hoiu ega Natura 2000 alal, kuid selle lähedusse (ca 300-1000 m kaugusele) jääb Maarjamäe paekallas, sh Suhkrumäe paljand, mis on vastu võetud keskkonnaministri 22.03.2002 määrusega nr 15 „Tallinna linna territooriumil asuvaid kaitstavaid looduse üksikobjekte ümbritseva kaitsevööndi ulatus“ ning kaitsealune Lillepi park. Nii Maarjamäe paekallas, sh Suhkrumäe paljand kui ka Lillepi pargis olevad kaitstavad elupaigad on maismaa elupaigad ning ajutise muuli ehitamisega kavandatavad tööd kaitseväärtustele negatiivset mõju ei avalda.

1.4. Alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud

Kavandatava tegevuse maa-ala (mere) piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud.

1.5. Maareformi seaduse tähenduses tiheasutusega alade ning ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõime

Ajutise muuli ehitus on kavandatud ehitada Tallinna vanalinna muinsuskaitseala kaitsevööndisse. Muinsuskaitseaduse (edaspidi MuKS) § 4 lg 2 kohaselt võib

muinsuskaitseala koosneda kinnismälestistest või kinnismälestistest ja teistest asjadest, mis koos maa-ala ja loodusobjektidega ning tänavatevõrgu, hoonestuskvartalite ja kruntide (kinnistute) struktuuriga moodustavad kultuuriväärtusliku terviku. MuKS § 25 lg 2 p-i 1 kohaselt tagatakse kinnismälestise ja muinsuskaitseala vaadeldavus, sealhulgas kaugvaadete säilimine ja silueti nähtavus ning p-i 2 kohaselt tagatakse kinnismälestise, muinsuskaitseala ja neid ümbritseva maa-ala kultuuriväärtuslike struktuurielementide säilimine ruumilises kontekstis. Ajutise muuli ehitamine Tallinna lahte ei ohusta muinsuskaitse väärtuste säilimist ega nähtavust ruumilises kontekstis, küll aga võib vastavat mõju avaldada Kalevipoja monument, mille tarbeks ajutine muul soovitakse ehitada. **Tulenevalt eeltoodust ei saa lubada ajutise muuli ehitamist Tallinna lahte enne, kui on antud Kalevipoja monumendi ehitamiseks vajalik hoonestusluba.** Vastav nõue fikseeritakse vee erikasutusloas.

2. Tegevuse iseloom, kaasa arvatud selle tehnoloogiline tase

Vee erikasutuse eesmärgiks on Kalevipoja monumendi rajamiseks vajaliku muuli ehitamine Tallinna lahte. Muuli ehitamise käigus paigutatakse veekogu põhja pinnast ning uputatakse ja heidetakse veekogusse tahkeid aineid mahus kuni 5500 m³. Materjalid, mis veekogusse paigutatakse, on looduslikku päritolu (erineva suurusega maakivid, killustik, betoon). Peale monumendi rajamist eemaldatakse veekogust sinna paigutatud pinnas ja tahked ained ning taastatakse merepõhjas endine olukord. Vee erikasutuse piirkonna koordinaadid on:

X=6591109,96 Y=545739,64

X=6591090,36 Y=545789,96

X=6591049,36 Y=545773,99

X=6591023,59 Y=545840,16

X=6591014,03 Y=545837,15

X=6591059,64 Y=545720,04

2.1. Loodusvarade kasutamine

Ajutise muuli ehitamise käigus toimub vee erikasutus, selle kirjeldus ja materjalide kasutus on antud eelmises punktis.

2.2. Jäätme- ja energiamahukus

Vee erikasutusega seotud tööde käigus tekkivaid jäätmeid käideldakse jäätmeseaduses sätestatud korras.

2.3. Lähipiirkonna teised tegevused

Ajutise muuli ehitamise koht piirneb vahetult Pirita teega. Muulist ca 300 m kaugusele jääb Eesti Ajaloomuuseum. Lähimad elumajad paiknevad muulist ca 500 m kaugusel. Kuna tegemist on ajutise ehitisega, mis peale monumendi paigaldamist merest eemaldataks, siis ei ole ette näha olulist mõju eelpool toodud ehitistele ja lähipiirkonna elanikele.

3. Tegevusega kaasnevatest tagajärgedest

3.1. Vesi ja pinnas

Esitatud taotluses märgitud koordinaatide kohaselt tehakse vee erikasutusega seotud töid vahetult Pirita tee ääres. Merre pinnase paigaldamise ning tahkete ainete uputamise ja heitmise maht on kuni 5500 m³. Arvestades eeltoodud mahtudega ning piirkonna ja lahe mastaape on tegemist väikesemahulise tööga. Merre paigutatavad materjalid koosnevad ei sisaldada peeneid osi, mistõttu ei teki vee erikasutuse tagajärjel oluliselt heljumit.

Tallinna lahes muuli ehitamise võimalikus mõjupiirkonnas ja selle lähialadel on peamisteks merekaladeks räim, kilu, lest, meritint ja ogalik. Sadamaala läheduses olulise tähtsusega kalade kudepaiku ei esine, kuid tööd tuleks sellest hoolimata planeerida väljapoole kevadist kudeaega (15.04 - 30.06), et vältida negatiivset mõju kalastikule.

Ajutise muuli ehitamisel maetakse veekogu põhjaloomastik täitematerjali alla ja see hävib ega taastu. Täitetööde mõju on pöördumatu. Eesti rannikumeres tehtud uuringud näitavad, et pärast põhjaelustiku hävinemist merepõhjas võib see tavaliselt taastuda kuni 3 aasta möödumisel.

Muuli ehitamine ei avalda olulist mõju rannalähedasel alal hüdrodünaamilisele režiimile, mis omakorda võiks põhjustada ümberkaudsete randade olulisi muutusi, kuna tegemist on ajutise ehitisega. Arvestades tööde mahtu, ning lokaalset ja ajutist mõju, puudub vajadus vee erikasutuse aegse ja järgse seire teostamiseks.

3.2. Õhu saastatus

Muuli ehitamise käigus toimuv vee erikasutus ei põhjusta olulisi muutusi õhukvaliteedi osas antud piirkonnas. Vähene mõju ümbritsevale keskkonnale võib avalduda eelkõige seoses ehitamisel kasutatava tehnikaga, kuid seda mõju ei saa pidada oluliseks.

3.3. Jäätmete

Vee erikasutusega seotud tööde käigus tekkivaid jäätmeid käideldakse vastavalt õigusaktides sätestatule.

3.4. Mür

Tegevusega võib kaasneda müra, kuid eeldatavalt ei ületa müratase kinnistu piiril sätestatud piirmäärasid müra osas. Kuna tegemist on tiheasustusalaga ning muuli kõrvalt kulgeb intensiivse liiklusega Pirita tee, siis on võimalikku mõjualasse jääv keskkond pideva müraga kohastunud. Tulenevalt eeltoodust ei saa müra mõju pidada oluliseks.

3.5. Vibratsioon

Eeldatavalt ei teki vee erikasutuse käigus vibratsiooni, mis põhjustaks olulisi muutusi antud piirkonnas.

3.6. Valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Valguse, soojuse ja kiirguse reostust vee erikasutusega ümbruskonnale ei kaasne. Lõhnareostus on lühiajaline ning ehitustööde aegne ja valdavalt seotud ehitustööde käigus kasutatavate masinate ja veokite diiselmootoritega.

4. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus

Muuli ehitamise käigus on teoreetilisteks võimalusteks kasutatava tehnikaga toimuv avari, kuid selle esinemise tõenäosus on väike. Eeldus heast koostööst ja ladusast info liikumisest töödel osalevate inimeste vahel ning töökorras tehnika kasutamisest aitab vähendada kõikvõimalikke avariisid ja nendest tulenevat kahjulikku mõju. Töökorras tehnika kasutamisel ei ole tõenäoline õlireostuse tekkimine ja seeläbi ümbritseva maastiku ja vee kahjustamine.

5. Kavandatava tegevuse eeldatavast mõjust Natura 2000 võrgustiku alale

Kavandatava muuli piirkonnas Tallinna lahes ei asu Natura 2000 võrgustiku alasid ning muuli ehitamisega seotud tööd läheduses asuvatele Natura 2000 võrgustiku alade kaitseväärtustele negatiivset mõju ei avalda.

5.1. Kavandatava tegevuse eeldatav mõju mõnele muule kaitstavale loodusobjektile

Vastavalt taotluses toodud infole, ei mõjuta kavandatud tegevuse muid kaitstavaid loodusobjekte ja liike.

6. KeHJS § 6 lg 3 punktides 1–4¹ nimetatuga kaasneva mõju suurus, ruumiline ulatus, kestus, sagedust ja pöördumus, toime, kumulatiivsus ja piiriülene mõju ning mõju ilmnemise tõenäosus

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, kuna:

- kavandatav tegevus ei mõjuta kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaikasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
- eelhindamise tulemusena selgus, et taotletava tegevuse tulemusel ei teki olulist mõju veekeskkonnale sh merepõhja elustikule ja kalastikule juhul kui töid tehakse väljapool kalade kudeaega;
- eelhindamise tulemusena selgus, et taotletav tegevus ei ületata piirmäärasid müra, õhusaastatuse ja vibratsiooni osas;
- eelhindamise tulemusena selgus olulise kumulatiivse mõju puudumine;
- seega puudub kavandataval tegevusel eeldatavalt oluline keskkonnamõju.